

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІІ

Виходить кожного четверга о 8-й год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневник у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІІ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
 Для Галичини 2.50 дол.
 Для України 36 руб.
 Для п. Америки 2.50 дол.
 Для Канади 2.50 дол.
 Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukraïnos no Brazil.
 Publica-se em Prudentopolis às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від стиха. Більші по 200 рс. За всякі оголошення платить ся з гори.

PRACIA

Prudentopolis — Parana

Ми України до краю
 В нас є сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
 Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

В справі Позички Національної Оборони для Галицької Держави.

На розписання нашим Правительством Галицької Держави Позички Національної Оборони для здобуття і закріплення незалежності Галицької Держави, вибрано в нашій колонії Комітет в цілі збирання згаданої Позички. В склад Комітету увійшли: о. Петро Осінчук голова, Семен Шпалер заступник, Гр. Козань секретар, Семен Бутин касієр, Васил Катеринюк та Андрій Питльованців яко контрольори.

Нововибраний Комітет звертається отсім до всіх Українців в колонії Іваї, щоби якнайскорше поспішили з складанем Позички о яку просить наше Правительство, та щоби хоч цим показати лояльність нашому Правительству, яке так ревно працює для добра нашої справи.

Коли нам мила наша Вітчизна, та хотілиб видіти Єї вільної, то не жалуймо тих 5, 10, або і більше доларів, бо цим положимо наче

гих народів, але всі солідарно, без різниці партій та переконань а певно що в короткім часі стане і наша Держава вільною в ряді інших вільних народів на ниві державної праці, не тільки в нутр але певно що і за нас не забуде які живемо розсіяні в далекій та широкій Бразилії.

Гроші просить ся складати на руки Комітету. По зібранню більшої суми місцевий Комітет вишле за посередництвом центрального Комітету, або впрост до Відділу нашого Дипломатичного Представництва в Вашингтоні на адресу:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE of GALICIA
 Financial Department
 1901 Columbia Road N. W.
 Washington D. C. — AMERICA
 ГР. КОЗАНЬ.
 Дня 12/10 Іваї — Кальмон 1921.

Честь Вам Україні сеї оселі, що не стали глухими на зазив нашого Правительства. Давби Господь, щоб і другі оселі збудились та вступилиб в слідн. Комітет головний просить не відтягати сеї справи а братись до діла. Просить ся zarazом всяку працю в сій справі слати до Редакції. (Прим. Ред.)

Вінніпеґу зійшов на місцевих візитах шкіль, інституцій, бурси і визначнійших осіб та приймаючи численних візит.

В неділю 4. вересня відвідали оба Владики Велику Церков ОО. Василіян. По привитанню хлібом і сіллю засіли Владики на приготованих тронах, а о. Протоігумен Калиш в сослуженню о. Филипова як діякона правили Службу Божу.

По відправі наш Єпископ при вітаві Ексцеленцію Митрополита 40 автомобілів прегарно украшених виїхали до резиденції папського Преосвщ. Єпископа, а звідти повернули з Ексцеленцію Митрополитом і Преосвщ. Єпископом до церкви св. Володимира і Ольги. Парада відбулася в найгарнішнім порядку і удалася знаменито. При вході до церкви українські діточки сипали нашим Владикам цвіти під ноги.

В цей день запомогове Братство св. о. Николая святкувало п'ятнадцяту річницю свого істновання. Оба Владики були гостями Братства св. о. Николая на відправі, обіді та фотографії. В прокатедральній церкві св. Володимира і Ольги по звичаєві привітанню правив архисерейську Службу Божу Преосвщ. Єпископ Кир

де її лише сподіється. Між нами не збирає, бо наші люде самі знають як і куди посилати і посилають — а йде там, звідки без Него не прийшлаби ніяка поміч. Мимо дощу церква була битком набита, всі слухали з напруженням уваги і лапали кожне слово достойного Бесідника. Свято закінчилося многолітствами.

На Лейбор Дей в понеділок 5. вересня в 8-й год. рано поверх 40 автомобілів прегарно украшених виїхали до резиденції папського Преосвщ. Єпископа, а звідти повернули з Ексцеленцію Митрополитом і Преосвщ. Єпископом до церкви св. Володимира і Ольги. Парада відбулася в найгарнішнім порядку і удалася знаменито. При вході до церкви українські діточки сипали нашим Владикам цвіти під ноги.

В цей день запомогове Братство св. о. Николая святкувало п'ятнадцяту річницю свого істновання. Оба Владики були гостями Братства св. о. Николая на відправі, обіді та фотографії. В прокатедральній церкві св. Володимира і Ольги по звичаєві привітанню правив архисерейську Службу Божу Преосвщ. Єпископ Кир

колонії Іваї, щоби якнайскорше поспішили з складанем Позички о яку просить наше Правительство, та щоби хоч цим показати льоальність нашому Правительству, яке так ревно працює для добра нашої справи.

Коли нам мила наша Вітчизна, та хотілиб видіти Єї вільної, то не жалуємо тих 5, 10, або і більше долярів, бо цим положимо наче угольний камінь до будови нашої Держави. А в прочім гроші наші не пропадуть бо по переняттю влади нашим Правительством Галицької Республіки, Уряд наш зверне нам наші гроші з процентом, після декларації яку підписав сам наш Президент др. Петрушевич.

Позички Національної Оборони, не складаємо ми перші. Таку Позичку, збирали Чехи, Поляки та інші народи котрі здобували собі державу. Тому і ми, коли хочемо щоби наша Держава була вільна йдім за приміром дру-

ГР. КОЗАНЬ.
Дня 12/10 Іваї — Кальмон 1921.

Честь Вам Українці сеї оселі, що не стали глухими на зазив нашого Правительства. Давби Господь, щоби і другі оселі збудились та вступилиб в сліди. Комітет головний просить не відтягати сеї справи а братись до діла. Проситья заразом всяку працю в сій справі слати до Редакції. (Прим. Ред.)

З побуту Митрополита Шептицького у Вінніпегу

«Канадійський Українець» повідомляє що 2. вересня відвідував Екзецеленція Митрополит в товаристві нашого Преосвщ. Єпископа школу і Сестер у Сифтоні, де оо. Крайківській і Дрогомирецький та Сестри упросили їх приїхати ще раз на Рож. Пр. Богородиці 21. вересня на посвячення угольного каменя під нову школу. Впрочім перший тиждень у

нашого відродження і свого питоменного життя.

Митрополит попрошений о слово, виголосив прегарну проповідь з євангелія о порахунку пана зі слугами, додаючи до неї напимнення батьківські від Себе і Вірних зі старого краю щоби наші люди в Канаді трималися своєї віри і мови, та побожно виховували своїх дітей — словом, щоби заховували передання батьків своїх. В тягу своєї дорогої проповіді Митрополит подякував Українцям Канади за їх поміч в грошах сиротам староукраєвим, що їх є понад 20.000 з того коло 2.000 під опікою самого Митрополита через Сестер Василіянок і Служебниць. Для тих то сиріт приїхав Митрополит до Канади і поїде до Америки і Бразилії та Аргентини просити хліба щоби ратувати їх життя. Це є одинок, що Митрополит може під пору зробити і жебрає помочи всюду

В цей день запомогове Братство св. о. Николая святкувало щіснайцяту річницю свого істновання. Оба Владики були гостями Братства св. о. Николая на відправі, обіді та фотографії. В прокатедральній церкві св. Володимира і Ольги по звичаєвим привітанню правив архисерейську Службу Божу Преосвщ. Єпископ Кири Микита, в сослуженію оо. Митрота Жука і С. Дидика як пристоячих, а оо. Оленчука і Филипова як діяконів. По відправі Преосвщ. Єпископ промовив коротко до Митрополита. Подякув йому за здобуття і прислання Єпископа до Канади, подав коротку історію своїх терпінь в Канаді, заявляючи що переніс їх скріплюваний взором і молитвою терплячого в неволі Батька канадійської епархії Митрополита. Пожилав Митрополитови тої самої щасливої руки в осироченій Америці, в Бразилії, Луцьку, Ка-

В. Злотопопечь.

Син України.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

(Конець.)

— «Хто поведе військо на бій?... Хто оборонить нас од Москви? Хто одсіч дасть Ляхам?...» продовжував промовень безпорадно.

Ридання погрясали повітря. Народ холодів од жалю та жаху. Щось страшне піднімалося з Півночі. Обида вставала з Московської землі, кривавою марою насочуючись на безборонну Україну...

О, стогнатимеш, два століття стогнатимеш під пятою чужинця, Земле Українська що не вмела причарувати Богдана на віки до Дніпрових гір!...

Минуло ще два роки. З цього часу що-найменше рік відбувалася вже запекла війна України з Московщиною.

Це була страшна боротьба двох націй двох світів, двох культур та протилежних ідей. Тут зійшався на бій: Словяне — з фіно-татарською покруччу, Еврона — з Азією, культурна республіка — з диким царатом. І в розумінню страшної небезпеки, закрівавлена Україна на життя й

на смерть боролася за свою самостійність.

Багато лицарства виявило тоді українське військо. Але серед усіх полків найкращим був полк Миколи Наливайка, і не раз сам Гетьман Виговський відзначав його хоробрість.

Микола не знав слова назад, він не брав зрадливих Москвинів у полон. Його клич був вперед, помста за передчасну Богданову смерть, помста за московське віроломство. І куди рушив полк Наливайка, нестримний жах обгортав Москвинів. А він ішов у голові війська. І вже побіджаючи українські війська, вигонячи ворога, далі й далі йшли, посовуючись до Конотопа. Цю твердиню завзято оборонив полковник Гуляницький од численних московських військ.

На конотопських ланах мала вирішитися доля України: або стануть вони полями слави й традиції для майбутніх поколінь, або ганьба й довічне ярмо впаде на Батьківщину. На конотопським ланах після чотиреста дев'яностолітньої перерви знову мали зустрітися в смертнім бою Україна з Московщиною...

Військова Рада старшин на перелодні Конотопського бою була коротка й немногословна: усі відчували вагу й відповідальність моменту. Гетьман Виговський сидів трохи одсторонь, але як помітив Микола, мовчазно керував Радою. Голову-

вав наказний Гетьман Іван Богун. Своїм звичаєм коротко й енергійно викладав плян завтрішнього бою. Найтяжче завдання випало Миколі: він мав іти на пробір, а проламавши ворожий фронт і опинившись у московським заплілю, загнати праве крило Москвинів на зумисне затоплену низину.

— «Браття!» промовив на останці Богун. — Напоїмо конотопські поля московською кровю! Смерть, або перемога! Наказу назад нема. Хто его дасть — зрадник! Ідіть сповістять про це свої полки. Помстилося ж за передчасну смерть незабутнього Богдана! Боже Вас Благослови!»

І він урочисто перехрестив побожно схилені голови старшини. І оці сини України відчували одночасно кровний

зв'язок братерства та незнаної долі. Зворушено підходили, старовинним українським звичаєм, спочатку до Гетьмана, потім до наказного Гетьмана, далі одно до одного й, мовчки вклонившись, наче перепрошуючи за можливі зривни, в-останнє цілувалися перед смертним боем.

А коли Микола впав у убійми Богуна обом стиснулося серце...

Обидва відчували якось, що це вже їхнє останнє побачення...

— «Ти, або я!» ... стиха промовив Богун, дивлячись у вічі Миколі

— «Я батьку!» просто відказав Микола. І Богун помігив, як дивний, несього світній вогонь заблис йому в очах.

— «Прощай брате!...» через силу відриваючись, засмучено вимовив Богун.

— «Прощайте, батьку!» спокійно-радісно промовив Микола,

І Богун бачив, як щаслива, неземна усмішка зяясніла йому на устах...

Року 1659, червня в 27. день, конотопські лани стали для нашої нації полями слави. Кривавий бенкет справила Україна московським сватам: 30.000 ненажерливих зайд лягло трупом!... А недобитків московських гнали наші війська аж до українського кордону. Ворожий табір, гармата, вся московська старшина й безліч рядових вояків попало в полон.

І треба було б скарати на горло зрадливих спілників (бо ж за зраду у всіх цивілізованих народів одна є кара: смерть) та серед українського війська не знайшлося б виконавців цього вироку: всі присуди смерті завжди виконували на Україні наймані кати — Москвини, Ляхи або Татари. Та й Гетьман змілосердився над півдиким народом:

— «Десять московської крові! Дарую полоненим життя!» промовив він до наказного Гетьмана, та й звелів одтати всіх бранців Татарам у неволю.

менці, Києві і т. д. Добровільно-му тепер Вигнацеві з львівсько-митрополичої столиці, що майже з торбою жebraє по світі для своїх сиріт хліба, зложив Єпископ глибокий поклін від канадійських Українців греко-католиків, висказуючи надію, що Його Митрополит Імя, шановане одними а доптано так без милосердя через других незрячих наших братів, піде в історію як велике.

По Службі Божій їх Високопреосвящ. виголосив під церквою прегарну поучаючу проповідь. Митрополит сказав: розвиток українського народу в Канаді є того рода, що треба бути гордим. Це визнають всі, що глядять на нас. Однак є багато браків і похибок, які дадуться з часом поправити, бо за 11 літ від його першої візити в Канаді зайшли многі далекосяглі зміни. По-стали українські інституції, бурси, школи і сотки церков. Одним з товариств що зросло до найбільших розмірів, належить допомогеве Братство св. о. Николая, яке обходить 16 річницю свого істновання. Митрополит висказав надію, що Братство набере значіння і сили при кращій згоді ширім веденню Братства та при зрозумінню ваги організації. У нас за багато зарозумілості і злої амбіції — казав Митрополит багато людей береться до праці о якій не мають поняття і тому дізнають неповодження.

Щоби бути великим — говорив дальше Митрополит, треба покори та послуху, бо хто не вмів слухати не буде вмів розказувати чого потреба в родині, в товариствах і державі. Тими чеснотами і наш нарід стане сильним. На разі Бог упокорив нас, однак в короткім часі прийде час возвишення — незадовго настане сильна українська держава.

Рідний наш Край знищений — продовжав Митрополит свою проповідь, — виглядає як один цвигтар. Що не вмерло то пригноблене. Богато визначних молодих сил згинуло... Завмерла свобода слова, школи замкнені, віде-

тви для українських сиріт. Приїхав тут межи наших людей — як сам сказав — не збирати жертви, але подякувати за ті, які ми вже вислали, і просив щоби не забути, що тих сиріт безпомічних є десятки тисяч. Митрополит збирає датки у чужих людей, які про недолю українського народу і його сиріт не знають і нема кому розказати їм про них.

По проповіді була гостина і фотографія всіх членів Братства їх Ексцеленції Митрополита, Преосвящ. Єпископа і запрошених священників. При вході до святочно прибраної салі Братство св. о. Николая вручило Митрополитови пропамятну грамоту з великою прегарною китицею рож, дарунок пані д-р Йонкерової.

Радости і одушевлення не було границь.

Хрунівська служба

Поляки є спеціалістами у витворюванню хруніства серед сусідних народів, які вони від віків поневолювали, іменно серед Українців, Білорусинів і Литовців.

Зноваж Українці в Галичині є спеціалісти в нищенню хруніства. Сама назва „хрунь“, яку Українці надали польським рабам, вказує, що вони вміли до них взятись. Завдяки нищенню хруніства нині наша бідна Галичина може похвалитись перед світом, що вона як скала стоїть одним фронтом проти Польщі, а за Польщею пішли тільки одиниці, безхарактерні хруні що продались за гроші.

Лідером тої горстки хрунів в Галичині є „соціаліст“ Михайло Яцків. Він має сповняти головну хрунівську службу.

Та служба є того рода, що навіть польські пани, службодавці нею гордять.

Наприклад пускали в світ найочевиднішу брехню, то вже і польським панам іноді соромно. Але хочай і не соромно, то пощо тої фатиги як їх виручить платний наймит і за свого пана вже набре-

жерел, а польські газети далі се пустили з „руських зрудел“, що аліанти згодились віддати Польщі Галичину яко відшкодованне за те, що Польща стратить Горішній Шлеск в користь Німеччини.

Таку вість дістав пан Яцків з „дипломатичного“ жерела від Райнлендера, директора поліції у Львові а ціль її — страшенне і знеохочуванне Українців до боротьби.

Певна річ, що такі „жерела“ і такі „вісти“ до яких Яцкова польські пани пускають, не мають жадної вартости, а таксамо і його страшення не мають жадного значіння, бо хрунів уже в Галичині не бояться ані не слухають.

З тої хрунівської газети черпає деякі вісти і „Газета Польська в Бразилії“.

Навіть довірочні збори під польським наїздом заборонені.

Львівський дневник „Український Вістник“ доносить:

Супроти заборони прилюдного віча, яке мало відбутися 31. липня с. р. в актуальних для українського населення справах, Управа української народної трудової партії вирішила скликати на неділю 14. серпня довірочні збори в тихсамих справах. Однак й ті збори заборонила Дирекція поліції. Дотична заборона звучить дослівно:

Президія Дирекції Поліції у Львові.

Ч. 3259 пр. 21

До Панів

Др. Володимира Бачинського і Федя Федорцева на руки першого у Львові.

Львів 12. серпня 1921.

Дирекція поліції не приймає до відома донесення Панів про скликанне на день 14. с. м. о год. 11. 30 в полудне в салі Народного Дому“ публичних зборів з дневним порядком: 1) наше політичне положення під терерішну хвилю, 2) дискусія, 3) переслідування україн-

Габсбурги процесуються о мастки в давних краях Австрії.

10. вересня підписано в Парижі умову між великим американським синдикатом і австрійським архикнязем Фридрихом та його родиною, на основі якої той синдикат переняв на себе всі посілости архикнязя і його родини в ріжних краях бувшої австрійської держави.

Ті посілости обіймають сталеві фабрики і копальні в Тешені, на Шлеску, а також ліси, які тягнуться милями в нових республіках, що повстали по розборі старої австрійської монархії. Крім того ті посілости обіймають теж всякі дома, палати, а навіть музей „Альбертіна“ у Відні, який має 1,000,000 річий артистичного та історичного значіння. Загалом всі посілости представляють вартість 200 мільонів доларів.

Нові републики узяли ті посілости, кажучи що се була власність пануючого дому Габсбургів, однак архикнязь Фридрих каже, що він не був пануючим і се його і родини приватна власність.

Умову підписав звісний ньюорський адвокат Самуїл Унтермаєр. До синдикату належать: Чарлз Г. Сабін, Ліонард Реплогл, Френк А. Монсі, Томас Дж. Фелдер, Виллієм А. Гонналд і Луис Теврілон.

Бандитизм в Галичині.

Дня 16. серпня м. м. о год. 10 веч. до села Долинич приїхало возом 7—7 бандитів, уоружених в кріси. Пішли на загороду Савка Черелі і тут замкнули його діти в стодолі. Опісля зайшли в хату і силою звязали шнурами сплячого господаря і його жінку. Зрабували 40,000 м., убрання і матерії вартости мільона марок. Річи поскладали на фіру і відїхали в напрямі Ходорова. Бандити були були замасковані ріжнокольоровими масками.

На разі Бог упокорив нас, в короткім часі прийде час возвишення — незадовго настане сильна українська держава.

Рідний наш Край знищений — продовжав Митрополит свою проповідь, — виглядає як один цвинтар. Що не вмерло то пригноблене. Богато визначних молодих сил згинуло... Завмерла свобода слова, школи замкнені віча заборонені. Одиноким місцем як школа народна — позістала церква. І народ горнеться до неї як ніколи перед тим. І в Канаді нашою безпекою є і буде Церква. Єпископ є провідником українського народу в Канаді щоби він сповнив свою задачу, треба йому послуху від всіх вірних.

І багато інших поважних та взнеслих гадок піддав його Експеленція, над якими належалоби глибоше призадуматись.

Високопреосвящений Митрополит приїхав до Америки по жер-

та служба є тотожним з гордять.

Наприклад пускали в світ найочевиднішу брехню, то вже і польським панам іноді соромно. Але хочай і не соромно, то пощо тої фатиги як їх виручить платний наймит і за свого пана вже набреше, кілька пан хоче.

Отже коли хотять польські наїздники в Галичині настрашити Українців, що справа освободження їх краю вже пропала, а мають на се готову з Варшави брехню, то її перше пускають через свого Яцкова. Він помістить таку брехню у своїм „Ріднім (?) Краю“, ніби з „дипломатичних“ джерел, а за ним вже далі подає польська преса яко новість „з руских зьрудел“, або „з сфер руских“ і тоді гадає, що Українці в Галичині вже є настрашені і знеохочені до боротьби і витревалости.

Саме тепер Яцків пустив зі своїх

Дирекція поліції не приймає до відома донесення Панів про скликання на день 14. с. м. о год. 11. 30 в полудне в салі Народного Дому“ публичних зборів з дневним порядком: 1) наше політичне положення під терерішну хвилю, 2) дискусія, 3) переслідування українських гуманітарних інституцій черес польські окупаційні власти, 4) дискусія — і на підставі приписів § 6 б. закона з 5 5 1869 д. з. д. ч. 66. наказує відбуття сих зборів тому, що — яка каже з дневного порядку виходить — тенденція сих зборів була би звернена проти польської держави.

О тім повідомляється Панів з тим, що проти тому наказови прислугує Панам право внесення рекурсу до Намісництва протягом 14 днів від дня доручення сеї резолюції.

Директор Поліції:
REINLEDER.

господаря і його жінку на 40.000 м., убрання і матерії вартости мільона марок. Річи поскладали на фіру і відіхали в напрямі Ходорова. Бандити були були замасковані ріжнокольоровими масками.

БОЛЬШЕВИКИ НАМІРЯЮТЬ НАПАСТИ НА БЕСАРАБІЮ.

УПС. повідомляє: Петербурський професор Горовцов, котрий надавно тому приїхав з Росії пише в Волі Росії про положення в Росії таке: найблисший час є для большевизму дуже критичний, большевизм мусить або під натиском голоду упасти, або мусить для шукання харчів провадити рускі народні маси до нової зовнішньої війни. Тому совітські власти удержують таку величезну армію і не звертають перед своєї уваги на українні держави, де є виша куль-

І мабуть би не зробив цієї ласки Гетьман, як би знав, що на великім святі України не буде вже Миколи Наливайка!...

А тим часом, обгорнутий тяжким передчуттям, ніде не бачучи Миколи, Богун розіслав недобитків Миколиного полку шукати на бойовищу свого полковника. Нарешті козаки знайшли Миколу: він лежав неживий на березі річки Сосниці. Смерть не споганила лицареві обличчя. Стискаючи в руці шаблю, він лежав горілиць прекрасний та спокійний. Недалеко навалена була ціла куна московського трупу.

Довго, довго стояли козаки, журно дивлячись лицареві в очі.

А Микола лежав перед ним з печаттю несьогосвітньої краси й щаслива усмішка застигла йому на устах...

КОНЕЦЬ

Намірене на листопад.

(Для членів братства Н.С.Х.)

ЗРОЗУМІННЯ І ВИКОНАННЯ ДЕКРЕТУ:
„QUAM SINGULARI“.

Сей декрет видав Свят. О. Папа Пій Х. Сей Папа що за ціль свого життя яко папи поставив собі дивізу „все відновити в Христі“ видав сей декрет, щоб усунути рі-

жні надужиття, що до припускання дітей до першого св. Причастія.

Св. О. Пій Х. знав добре, як важним є виховання діточок. Від них залежить будуче покоління. Які діти такі і родичі — які родичі, такий нарід, така суспільність. В вихованню діточок не мале значінне має св. Причастіє. Уже Наполеон I. Бонапартій поставив одного разу загадку свої генералам, яка хвиля в життю є найщасливіша? Ріжно ріжні згадували, а він сказав: „хвиля першого мого св. Причастія“. Много сей чоловік переніс в своїм життю, а перше св. Причастіє зачисляє до найщасливіших хвиль. Шож доперва мають сі сказати, що хстять бути добрими і стараються о се? Свят. О. Пій Х. ходило о се, щоб це перше св. причастія дітий гідно приймали і в частім приймаанню удержувались в невинности і захоронились від зіпсуття. Свят. О. Венедикт XV. бачучи теперішнє положенне діточок, поручає членам брацтва Н. С. Хр. щоб молились про зрозумінне і виконання цього декрету.

Шож там є в тім декреті?

Є там приписи коли повиннось допускати дітей до першого св. Причастія. Коротко скажу: трапля-

лись надужиття, що в деяких краях допускати дітей до першого святого Причастія доперва по 14 літах а навіть і старших, тоді коли вже много з них було зіпсованих а до цього часу ті всі діти були без найсильнішого средства, яке могло їх в невинности затримати. Цей блуд пятнує св. Отець і каже що до св. Причастія можна допускати діти вже в семім році життя а навіть скорше, тоді коли зачинають уживати розуму. Отже не потребу-ють вже добре знати катехізм, бо цього маються і дальше учити. Ім вистарчить конечні до знання правди віри, і щоб уміли розріжнити хліб звичайний від святого Причастія, щоб могли побожно після їх віку приймати св. Причастіє. Дальше каже св. Отець, що ця гадка, що до св. сповіди треба менше знати дитині, як до св. Причастія є мильна. Дальше осуджує тих, що таким вже дітям шож зачинають уживати розуму не дають маслосвятія при смерті і по слідного Причастія. Дуже це важне

На доказ цієї науки подає красні місця св. Письма де кажеться, що Ісус Христос дуже діти любив, отже хоче, щоб з ним лучились в св. Причастію. „Дайте дітям приходи-

ти до мене, й не бороніть ім; таких бо царство Боже“. А як високо сам Христос цинив їх невинність, показує Христос цим, що поставив між учениками малу дитину і сказав: „Правду кажу вам, наколи не навернетесь, та не станете як діти, той не ввійдете в царство небесне. Оцеж, хто смириться як хлопятко це, той більший у царстві небесному. І хто прийме одне таке дитятко в ім'я моє, мене приймає“. Дальше показує св. О. який був звичай св. Церкви від найдавніших віків. Ото каже, що католицька Церков від перших вже віків давала дітям ще ссучим св. Причастіє, про що є згадка в книгах обрядових.

Цей припис, каже св. Отець, був у всіх церквах що сейчас по святім Хрещенню приписував давати дітям св. Причастіє і удержувався до XIII. віку а декуди і довше, а у Греків і Східного обряду позістав ще до нині. А щоб дитина не виплюла св. Причастіє давано від перших часів св. Причастіє під видом вина. І каже дальше що цей звичай не був лиш при святім хрещеню але і частійше тим способом дітий причащано. А був навіть звичай в деяких церквах причащати

тура і де є брак симпатії для большевизму, тільки на Бесарабію, де суть великі запаси збіжа, нарід несвідомий і де є можливо продовжати російську балканську політику на новій формі.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ПРЕСА ПРО ЗАГРАНИЧНУ ПОМІЧ.

УПС. повідомляє: Совітська преса уважає заповогову акцію закордону як велику побіду світового пролетаріату тому, що пролетаріатови всіх держав вдалося змусити свої влади до організування заповогової акції для руського народу. Совітські часописи намагаються звертати увагу на Москву і Петербург бо о скільки ті два головні міста будуть заосмотрені в поживу то совітська влада скріплена і не грозить їй ніяка небезпека.

БОЛЬШЕВИЦЬКА КАВАЛЕРІЯ НА ПОЛЬСЬКІЙ ГРАНИЦІ.

УПС. повідомляє зі Львова: „Ілюстровани Курер Цодзени“ з 29, серпня повідомляє, що минулого тижня відділ большевицької кавалерії вдерлися до Красілова над Збручом, убив тамошнього священника, Мазура і заарештував всіх робітників тамошньої фабрики цукру. Большевики концентрують в посліднім часі на польській границі майже цілу червону кавалерію, котра дисльокована на Україні, так що в кождім місточку знаходиться що найменше один швадрон.

БОЛЬШЕВИКИ БЕЗПОКОЯТЬ БЕСАРАБІЮ.

УПС. повідомляє з Букарешту: В Мансирі в Бесарабії відкрито тайну большевицьку організацію. Много підозрілих заарештовано, між тим комуністичного агента Живетя, у котрого знайдено листи большевицького комісара Козлова в котрих міститься докладний план революціонізації Бесарабії. Заарештовані кажуть, що першою метою було висадження залізнодорожного моста при Кайнарі. Румунські влади роблять відповідні кроки.

Найновіші вісти.

та відносини страшні з кождім днем для Англії.

В Німеччині запанувало пригнобленне з причин, що справа Шлесска не пішла так, як сего бажано.

В Росії панує дальший неспокій.

З Італії велике множество народу виїжджає до півн. Америки, до Бразилії, та до Аргентини.

Аргентина замовила велике число лодок підводних в півн. Америці.

По цілім краю Чілі шириться страшна віспа.

Польське некло в надвірнянському повіті.

З приходом польських військ до надвірнянського повіту в 1919 році арештували Поляки в селі Микуличині УСС. Миколу Стефанюка, який сидів 16 місяців в польській тюрмі. Якова Михашука арештували і сильно били, потім він сидів в польській тюрмі 14 місяців.

Весною ц. р. польська жандармерія в Микуличині робила ревізію за карабінами у господарів Прадземнюка Миколи та Дмитра і Михайла Мотрука. Висше наведених польські жондарми арештували і так сильно били, що ціле їх тіло було як вуголь. Один капраль з тих жандармів, що били Гуцулів, є і тепер на постерунку в Миколичині.

Жандарми постерунку в Яремчу арештували за каребіни селян: Юрка і Івана Мотрука та били їх у звірський спосіб. Іванові Мотрукови польські жандарми вимикали все волосся з голови та подрапали голову і лице так сильно, що голова ще тепер лиса та є слідні ще рани на ній.

В осени 1920 р. польська жандармерія арештувала Михайла Мотрука зі села Женець Микуличинь за те, що знайшли у нього українського старшину з групи Кравса. Мотрука сильно побити. Українського старшину арештували. Смертельно збили, скували в кайдани і забрали до тюрми. У надвірнянським повіті Поляки списують усю худобу у селян, за що селяне мусять платити від малої худоби і

Микуличині і околиці страшний голод, сильно поширяється головнотиф. А польські влади нате не зважають, лише всю бараболю ячмінь і овес, що уродилися по горах, списують до реквізиції. А польські жандарми і жовніри ходять по хатах і усе реквірують на власну руку, що лише знайдуть.

Польські влади і військо реквірує у людей вовну, полотно та кожухи для голого польського війська. І то в такій підлий спосіб, що забирають у бідаків вовну на 1 пару рукавиць, яку бідняки для себе закупили. Кажуть давати від одного числа дому по 3 — 4 метри сукна і 2 — 4 метри полотна. Окрім цього село Микуличин мусить зложити добровільно 16 пар черевиків, 16 пар зимових штанів (гач) 16 пар сорочок. Люди цього добровільно не хотіли давати Полякам тому польське військо пійшло тепер по хатах і рабує все убрання, яке лише де найде. У Петра Джемнюка взяли одно руно вовни і в багато других, де лише люде не сховали.

Польські влади оподатковують шиби у вікнах хат. Чим більше шиб у вікні, тим висший податок муситься платити.

Гуцули в Надвірнянщині не хотять брати польських марок, Називають марки насмішливо „польські шматки“. Це Поляків сильно дратує, вони видирають у людей австрійські гроші і дуть їх на місці.

На силу забирають людей до збирання колючих дротів. Гуцули не хотять іти на польські роботи.

Місцеві Поляки ведуть поміж народом отверту агітацію проти Чехо-Словаччини і кажуть, що Польща прийде на підмогу Малярщині проти Чехії.

В цілім повіті панує велике обурення проти Поляків. Усі нетерпеливо очікують приходу української влади до Галичини. Народ свято вірить в самостійність Галичини. На польське панування ніколи український народ не погодиться і кажуть, що Польща зникне з Галичини як сніг весною на горах.

Гуцул

повид Ч.С.В.В., п. Павло Липка, п. Мих. Іванчук, п. Вас. Катеринюк, к. Мих. Бардаль, п. Юст. Гнатів, п. Вас. Бобик. Если хто з щирих Українців забажавби прилучитись жертвою до сего так гарною, достойного діла, просить ся слати жертву до Редакції, а ся віддасть Виділови згаданому з щирою подякою.

З Рійо Гр. до Суль пишуть, що в одній місцевости помер оден поселенець разом з сином на закажене крові. Закажене крові одержали з сеї причини, що здіймали шкіру з худобини, що впала на якусь заразливу хоробу. Крім сего заразились сі, що мили померших, і гарбар, що взяв шкіру до виправи з сеї худоби. Всіх сих оглянули лікарі.

З Пернабуко доносять, що всій провінції панує „песте бобоніса“.

В Рійо приятелі короля бельгійського стараються поставити йому пам'ятник. Вже зібрали на сю ціль до 3 тисячі.

Українці в прудентополи на лісті до вильосовання в службу військову.

Андрій Сеньків, Андрій Войтович, Андрій Семчишин, Антін Воронюк, Антін Бойко, Антін Мікс, Василь Салаш, Кость Некипа, Кость Лінівий, Дмитро Жановскій, Дмитро Литвин, Дмитро Слота, Дмитро Гладкій, Дмитро Ніклевич, Дмитро Закалюк, Евстахій Фуркевич, Фелікс Маньків, Федько Стец, Федько Бойко, Федько Колачник, Гринько Суходоляк, Гринько Антонюк, Гринько Губчак, Яким Саєвич, Ярослав Осадчук, Иосиф Вужанській, Иосиф Назарко, Іван Ляхович, Іван Левіцький, Іван Завадовський, Іван Зубик, Іван Боднар, Іван Жук, Іван Потоцький, Іван Бобик, Іван Козак, Никола Печифіст, Никола Комар, Василь Кароліус, Василь Кремер, Василь Сікора, Василь Турчинський, Василь Мальований, Василь Качановський, Василь Дзьоба, Василь Перетятко, Василь Максимів, Василь Берегулька, Іван Добровольський, Іван Турко, Іван Березовський, Яким Стахів, Никола Мартинюк, (син Івана) Никола Не-

Живеть, у котрого знайдено листи большевицького комісара Козлова в котрих міститься докладний плян революціонізації Бесарабії. Заарештовані кажуть, що першою метою було висадження залізнодорожного моста при Кайнарі. Румунські власти роблять відповідні кроки.

Найновіші вісти.

В Австрії відносини фінансові суть дуже прикрі. Мимо сего, що ряд впустив в рух много гроша паперового, та сі гроші не мають великого значіння.

Ватикан в сім часі виставляє пашпорти для своїх дипломатів, що виїзджають за границю. Екц. Митр. гр. А. Шептицький є першою особою впущеною до Канади на папський пашпорт.

Англія веде дальше переговори з Ірландцями. Ірландці однак при своїм стоять, що тоді доперва стануть приятелями Англійськими, коли цілковито відлучаться від них.

Революція в Індіях розширяєсь,

їх сейчас по клері, перед причастієм вірних. Каже також ця енцикліка, що був декуди і ще інший звичай, що коли запричащались старші позістале св. Причастіє роздавано дітям.

Цей звичай з часом перестав і деякі причащали дітий в пізнім віці навіть 14 літах і пізнійше; а це було і є блудне бо діти до сего часу виставлені на небезпеку не мають жадної внутрішньої душевної поживи і перед лершим св. Причастієм вже падають в гріхи і тратять нераз свою невинність.

Проте слухна річ, щоб не домагались надзвичайних приготовань від дітий, які задля своєї невинности як слід приготівані, коли давнішими часами навіть ссучим дітям подавано св. Причастіє. Св. Тома з Аквіну каже: — Коли діти зачинають уживати розуму можна їх причащати, а на іншим місці каже, хоч ще добре не розуміє це що робить. От і ці слова св. Томи наводять святійший Отець, щоб заохотити всіх до скорого св. Причастія дітий. В кінци наводять ще що тоді є навіть обовязані коли мають уживання розуму.

В осени 1920 р. польська жандармерія арештувала Михайла Мотрука зі села Женець Микуличинь за те, що знайшли у нього українського старшину з групи Кравса. Мотрука сильно побили. Українського старшину арештували. Смертельно збили, скували в кайдани і забрали до тюрми. У надвірлянським повіті Поляки списують усю худобу у селян, за що селяне мусять платити від малої худоби 1 марку, а від великої худоби по 2 марки.

Весною сього року забрали Ляхи у Василя Сорохмалюка з Микуличина одну пару волів, у Маріки Сорохмалюк з Поляниця Микуличин і ялівку і ще в других господарів разом з Микуличина 16 штук великої худоби, нічого за неї не заплативши.

Сього літа напали польські жовніри на ярмарок в Делятині дня 2. липня, зрабували худобу і свині і цілий ярмарок розігнали і побили людей, які в переполоху розбіглися хто куди бачив.

Фасунків у селі нема ніяких. В

Дальше припорукає св. Отець шоденне св. Причастіє для дітей.

Молімся щоб дійсно люде зрозуміли і заховували цей так важний декрет, від якого залежить заховання невинности так многих дітий Нехай наші українські діти як найскорше і як найчастійше Причащаються а тоді можем і надіятись з них потіхи. Це найуспішнійше средство виховати їх добре. От що передає нам історія церковна за часів Юстиніяна цісаря. Один жидок малий, який звичайно бавивсь з дітьми християнськими пішов разом з ними до церкви і коли другі діти причащались і він запричащався. Коли повернув до хати на запит батька де був, сказав, що був в Церкві і запричащався враз з дітьми. Батько чув, чи це впав в таку лють, що пірвав сина і кинув до печи де випалювали шкло. Мати не знала що сталося з сином, бігала мов шалена по місті шукаючи его. Доперва третього дня, коли в розпуці клікала по імени сина почула з печи его голос. Виламала двері і побачила серед огню і полеміни свою дитину. Питаєсь сина яким чином

ща прийде на підмогу Мадярщини проти Чехії.

В цілім повіті панує велике обурення проти Поляків. Усі нетерпеливо очікують приходу української влади до Галичини. Народ свято вірить в самостійність Галичини. На польське панування ніколи український народ не погодиться і кажуть, що Польща зникне з Галичини як сніг весною на горах.

Гуцул.

З Бразилії.

Всім тим Ш. ПП. котрі замовили вже календар „Праці“ вишлеться, коли тільки викінчиться. Сі котрі не замовили еше, проситьсь слати замовлення.

В оселі Іваї — Кальмон Українці гарно гортуються. Минувшого тижня зробили зроби в цілі будови шпиталю. Шпиталь зістане під опікою Пр. СС. Служебниць Н. З. Пр. Д. До Виділу будови шпиталю увійшли Впр. о. П. Осінчук тамошний парох, о. Евстахий Тур-

дістався там і яким чином до сего часу не згорів.

Син оповів всьо про батька і каже дальше, що пані одіта в порфіру, часто ходила тут до мене і приносила мені воду до гашення огню і поживу приносила коли зголоднів. Була се Пречиста Діва, як мож догадатись.

Дивне це оповідання і чудне. Если причастія жидика охоронило від смерти дочасної, певно що часте причастіє наших діточок охоронить їх від смерти вічної

і від цього страшного огню покус в яких мусять хоч не хоч жити.

Пустіть дітий до Ісуса так сам цього жадає; учіть їх побожно причащатися; поучіть себе і других о святім причастію дітий, яко припорукає св. Отець. Молітьсь і самі і за других, що свою гадку висше, ставлять над голос самого св. Отця а виповните обовязки Братства Молитви і Членів Серця Христового.

Наколиб кождий Українець і Українка в Бразилії зложили лишень по 100 рейсів на місяць, яко жертву на бідних у Галичині, велика булаб поміч з нашої сторони! А чи так воно є?

вський, Іван Зубик, Іван Боднар, Іван Жук, Іван Потоцький, Іван Бобик, Іван Козак, Никола Печифіст, Никола Комар, Василь Каролюс, Василь Кремер, Василь Сікора, Василь Турчинській, Василь Мальований, Василь Качановський, Василь Дзьоба, Василь Перегятко, Василь Максимів, Василь Берегулька, Іван Добровольський, Іван Турко, Іван Березовській, Яким Стахів, Никола Мартинюк, (син Івана) Никола Небикайло, Никола Мартинюк (син Олекси), Никола Соловій, Никола Собчак, Михайло Дубик, Михайло Лис, Михайло Случок, Михайло Гавдида, Михайло Мормуль, Михайло Костецькій, Михайло Греській, Михайло Сендзюк, Никола Бобик, Никола Літинський, Никола Дорош, Никола Пшик, Олекса Проць, Онуфрій Пастушенко, Петро Кучкур, Петро Жеблін, Павло Павлівец, Павло Кормило, Павло Постол, Павло Козак, Павло Баліцькій, Павло Присяжнюк, Павло Кравчук, Петро Стоцькій, Петро Окіпний, Петро Семчишин, Петро Мельник, Петро Новосад, Роман Дзюбановський, Степан Курман, Семко Скоропад, Степан Поручинській, Стефан Мариняк, Томко Петрів, Теодор Напружений, Василь Липка.

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до рубаня дерева до палива, як і до залізниці і дорментів. Платня: від метра дерева по 1\$500 на місци (у лісі); за дормента по 1\$600 так само на місци. Знаряди робітничі привезти зі собою. Зголошуватись до Петра Новацького. Nova Galicia — Estado S-ta Catharina.

— Новий лікар у Прудентополи —

Dr. ROMULO CARDILLO

Clinica medica e cirurgica

Лічить недуги мушин і женщин так внутрішні як і зовнішні. Приймає недужих від 8—11 год. рано і від 2—5 по полудни.

Мешкає в ринку, в домі, де мешкав Др. Лінс.

КАВА З ФАБРИКИ

S. JOÃO

— de —

ANTONIO CANDIDO CAVALIM
Iraty — C. № 21 — Paraná

Зайдіть, а там дістанете каву найлучшої сорти, без домішок — ароматичного запаху та і тано, як в жаднім іншим склепі.

Кривава книга.

28)

МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА
УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ
1918/1919 РОКУ.

(Дальше.)

Там записався я хорим і лікар, оглянув мене виставив мені посвідку, щоби мене не брали на роботу. Одного дня стояв я біля бараку, коли надійшов польський сержант Вйончек і зі словами: »Ти свиня не хочеш іти на роботу«, витягнув шаблю і почав мене бити і копати, так що повибивав мені зуби. Я впав на землю і тоді Вйончек кинувся на Северина Стрижевського з Нижнева, пов. Камінка стр. і так його побив, що Стрижевський за 4 дні помер. (Свідки С. Д., К. Г., П. М.)

Про спосіб арештування і поведіння з арештованими вказує декілька оповідань арештованих, які самі це переходили, а яким вдалося видерти з рук польських наїздників і прибути поза границі польської окупації. Кілька таких образів позволю собі тут навести точно по оповіданням цих, які на власній своїй шкурі зазнали гаразду польського панування.

а) А. К. розказує, що в Трускавці арештували Поляки і зігнали кількадесят мушкетерів на одно подвіря, наказали їм копати рів, впустили в цей рів гноївку, а відтак зачали по нелюдськи побивати отсіх людей. Побитим опісля приказали.

держати збиті голі ноги 2 години в гноївці. Від побоїв померло 2 старців.

Арештування були масові. Перш усього в'ярили інтелігенцію і свідомих селян. Жандарми впали нічю і забирали дуже часто невідомих людей, як прим. о. Грушкевича зі Смільної повіт Дрогобич. Передане о. Грушевичови білля забрала жандармерія для себе. З о. Грушкевичом виведено з в'язниці між іншими о. Яхна зі Заліччя і 7 інших священників зі Старосамбірщини і Турчанщини. На двірці в Перемишлі були ці священники на таку наругу виставлені: з маси інтернованих Українців і Жидів вилучено священників і поставлено їх в ряд та наказано їм робити вільні вправи під командою одного Жида. Численна публіка приглядалася тому спектаклеви і глузувала.

б) Поручник В. К. розказує ось що: Мене арештували в Станиславові на приказ польського поручника др. Сендзіміра і відставили до Львова. Ще заки нас всіх арештованих завагасували до возів казав Сендзімір мені і другим полоненим роздягнутися до нага, перетрусив нашу одіж, забрав гроші і всі дорогі річі та відтак на пів голих, велів везти до вагонів. В половині дороги в Ходорові висаджено нас з поїзду, обробовано до репті і бито кожного із нас по черзі бичами і канчуками. Ми остали без убрання і без чобіт.

(Далі буде).

ПОЗІР!

ПОЗІР!

УКРАЇНЦІ В ПРУДЕНТОПОЛІ І ОКОЛИЦЯХ!

Теодор Савечка

отворив робітню ковальську. Може кожний дістати з доброї стали фойси, сокири, серпи поодинокі або й тузінами. Кує вози, направляє ушкоджені й виконує взагалі всякі роботи, входячі в обсяг цього фаху. Робота совісна — ціни приступні.

Кожний Українець повинен се вже раз зрозуміти, щоб лиш своїх ремісників підпирати!

Theodor Savetchka
Prudentopolis Parana

Позір Українці оселі Прудентопільської!

Заки маєте гадку іти в процес, або до суду то вступіть, та порадьтеся п. В. Лопатюка,

Всякі записи, розписи, реєстремента, щоб они були добрі, мусять бути добре зроблені. Зробити може найлучше, лиш свій чоловік.

Тому ідіть, предлозіть своєю українською мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре, і тай тано.

Др. Мирослав Шеліговский

ЛІКАР І ОПЕРАТОР

CURITYVA

Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні.

Посторонних слабих приймає на лічення і побут у своїй клініці. Лічить лучами «Roentgen». Посідає власну лабораторію до оглядин хемічних і мікроскопових, та всяких інших оглядин крові в слабостях внутренних.

Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

CONSULTORIO
CIRURGICO — MEDICO

Dr. José Mendes de Araujo

Бувший славний асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить з великим успіхом слабости жінок і дітей.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости первові, недуги жінки і дітей.

При ліченю недуг крові уживаєсь 914 і 606.

В. Кун і Син.

Іпіранга — Гважувіра — Парана

Поручаю мій склеп при фабриці каплянок, купую всякі продукти краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. Kuhn & Filho,

Guajuvira Parana

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і об...

СКЛЕП

НИКИТИ ДОНЯКА

в місті Іраті

є званий усім, так в Іраті як і з подальших околиць зі свого великого склепу, який отворив ще в р. 1908 у великій мурованій домі враз з приютом для подорожуючих до Прудентополя і звідтам до Іраті. Кожний, хто заїде у його дім, знайде вигідну обслугову, як також зможе набути у склепі усе, що йому потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Купую герву-мате і інші продукти хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольній Іраті.

Федір Шнайдер

— в Портон —

подає до відома пп. Кольоністів, що його

ФАБРИКА ОЛІЮ

купує насіне лону і конопель, як також прядиво льняне і конопельне. Одно кильо насіня лону платить по 400 рейсів; насіне конопель по 500 рейсів. Прядиво чисте 1 кильо 1\$300 і більше.

Пишіть:

Theodor Schneider

Portão

Parana

Або через посередництво Григорія Тари — Портон.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, недуги жєнщини і дїтей.

При ліченю недуг крови уживаєсь 914 і 606.

Ціни приступні. В заведеню візита коштує 5\$, в домі слабого 10\$.

Поза містом платиться від години.

GUARAPUAVA, Praça 7 de Setembro

BEVAM AS CERVEJAS
da
ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELE-
PHONE
454.

Atlantica Lusitana
Ouritibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитика, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Білц, Вода Столова, Женжібре; ГАЗОНИ: з Цитрини, Абакаші, Мали, Помаранч, Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни! Роздаємо також насїне ячменю за контрактом і продаємо вибране насїне ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополи в домі п. М. Козловського.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і обряду та взагалі всякого рода роботи малярські.

S. HORVATICH

CURITYVA r Barão do Rio Branco 19
с. р. 187.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП
КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА
Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципїю Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву. На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, ланцуски до годинників іт.д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyi
Antonio Rebouças Parana

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП
ВАСИЛЯ ВОИТОВИЧА
у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші знаряди господарські — рільничі, як також ріжного рода матерій, від найтанших до найдорозших: касеміря, чисто вовняні пали, готові убраня, коци, полотно, хустки, стяжки, капелюхи солом'яні нитки до шити, вишиваня і ручних робіт, зимові шалі, перфуми, перфумоване мило, скло, начинє кухонне, залізо, машини до шитя, порох, шріт, фугети, славна паста «фаворита», шнурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завієдги: хміль, олій до ф. рб., свічки стеаринові, а подостатком муки найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінованої столової, нафта, тютюн, риж, цукор, фарина кукурузяна і мандьокова, фасоля, кави палена і зернятами, чай з Індій.

Скуповую на більшу скалю герву і інші продукта кольонійні.

Wasilio Woitovycz
Prudentopolis Parana

машинного і рільничого.
Купую герву-мате і інші продукта хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольній Іраті.

Пишіть:
Theodor Schneider
Portão Parana
Або через посередництво Григорія Тадри — Портои.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА
ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого склепу, який є завієдги заосмотрений в ріжнородні фазенди, Seccos e Molhados, залізя, начинє кухонне і прочі знаряди рільничі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСК, МІД, і інші продукта кольонійальні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH
Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Parana

Одинока українська фабрика цукорків
ІВАНА КУТНОГО

CURITYVA — MARTINS AFFONSO № 6.

Виробляє ріжнородні цукорки ріжного смаку і зовнішньої форми.

Досі у Парані не було української фабрики цукорків а коли она існує від двох місяців: спішіть з замовленнями. По цукорки пішіть і голосітьє до ІВАНА КУТНОГО в Куритибі.

CASA „DNISTER“

НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІЙОВ ДА ВІКТОРІЯ,
КУЧМИ І ДУНЦЯ.

Маємо на складі ріжнородні товари, як: фазенда, армариньо — начинє, кухонне, напитки краєві і заграничні, залізо і всякі продукта споживчі. Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦІНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завієдги лиш своїх!

CASA „DNISTER“
de Kutchma & Dunetz.

Rua Vdizconde Nacar — União da Victoria — Parana.

Печатня оо. Василяна Прудентополи.